

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 364/08-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť R. A. S., Belgicko, a L. H. C., Portugalsko, zastúpených advokátkou JUDr. A. S., K., vo veci namietaného porušenia základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 109/2006 z 28. júna 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. A. S. a L. H. C. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. októbra 2006 doručená sťažnosť R. A. S., Belgicko, a L. H. C., Portugalsko (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Co 109/2006 z 28. júna 2006.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou Okresnému súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) sa sťažovatelia v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 100/03 domáhali určenia, že:

1. konfiškačné rozhodnutie vydané Konfiškačnou komisiou v Lučenci (ďalej len „konfiškačná komisia“) č. 376/114-48-konf. zo 16. marca 1948 na meno R. H. C. [stará matka sťažovateľov, zomrela... (ďalej len „stará matka sťažovateľov“)] je nulitným právnym aktom, pretože v čase jeho vydania už menovaná nežila;

2. konfiškačné rozhodnutie vydané konfiškačnou komisiou č. 376/114-48-konf. zo 16. marca 1948 na meno E. H., rod. A. [nevesta a závetná dedička starej matky sťažovateľov a matka sťažovateľov (ďalej len „matka sťažovateľov“)] je nulitným právnym aktom, pretože menovaná nikdy nebola v pozemkovej knihe vedená ako vlastníčka skonfiškovaných nehnuteľností, pretože neprebehlo dedičské konanie po jej právnej predchodkyni starej matke sťažovateľov a navyše menovanej, ktorá bola nórskej národnosti, nebolo predmetné konfiškačné rozhodnutie nikdy doručené v súlade s medzinárodnými predpismi o doručovaní rozhodnutia;

3. štát nikdy nenadobudol vlastnícke právo k majetku skonfiškovanému na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie č. 376/114-48-konf. zo 16. marca 1948 na meno starej matky sťažovateľov a na meno matky sťažovateľov.

V predmetnej veci rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 100/03 z 22. marca 2006, ktorým vyhovel žalobe sťažovateľov v 1. bode žalobného petitu a určil, že konfiškačné rozhodnutie vydané konfiškačnou komisiou č. 376/114-48-konf. zo 16. marca 1948 na meno starej matky sťažovateľov je „*od počiatku právne neúčinný správny akt*“. V 2. a 3. bode žalobného petitu okresný súd žalobu sťažovateľov zamietol.

Na základe odvolaní podaných obidvoma sporovými stranami krajský súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 15 Co 109/2006 z 28. júna 2006 rozsudok okresného súdu zmenil vo vyhovujúcej časti tak, že aj v tejto časti žalobu sťažovateľov zamietol a vo zvyšnej zamietajúcej časti rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovatelia v sťažnosti tiež uviedli, že proti označenému rozsudku krajského súdu podali 31. augusta 2006 mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie).

V súvislosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli:

„Krajský súd v Banskej Bystrici svojim rozsudkom sp. zn. 15 Co 109/2006-181 zo dňa 28 júna 2006 konal v rozpore so zásadou právnej istoty.

Negoval zmysel nášho základného práva vlastníť majetok ako i naše právo na dedenie toho majetku našich zákonných predkov, ku ktorému sme nikdy nestratili vlastnícke právo ani podľa relevantného práva, ani konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Paralelne spôsobom neprípustným v právnom štáte umožnil, aby štát naďalej bol vlastníkom pozostalosti po našich predkoch, pričom k tomuto nadobudnutiu vlastníctva štátom došlo v rozpore s vtedy platnými právnymi predpismi, teda protiprávne. ...

Krajský súd v Banskej Bystrici svojim sťažovaným rozsudkom v rozpore s platným právom a konštantnou judikatúrou nám odoprel výkon spravodlivosti, čím nás aj diskriminoval v porovnaní s tými účastníkmi súdnych konaní, ktorým došlo k vydaniu nami per analógiám aplikovanej konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v podobných veciach, v ktorých došlo ku konfiškácii tiež na ťarchu zomrelého pozemkovoknižného vlastníka, resp. rozhodnutie nebolo nikdy doručené dotknutej osobe.“

Sťažovatelia žiadajú, aby po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 109/2006 porušil právo L. H. C. a R. A. S. na súdnu ochranu, zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušil právo L. H. C. a R. A. S. na súdnu ochranu, zaručené v čl. 46

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, porušil právo L. H. C. a R. A. S. vlastníť majetok a ústavnú záruku na dedenie, zaručené v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 109/2006 porušil právo L. H. C. a R. A. S. na spravodlivé konanie, zaručené v čl. 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušil právo L. H. C. a R. A. S. pokojne užívať svoj majetok a právo, že nikoho nemožno zbaviť jeho majetku, zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok sp. zn. 15 Co 109/2006-181 Krajského súdu v Banskej Bystrici, zo dňa 28. júna 2006.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie vo výške po 150.000.- Sk.

Sťažovateľom sa priznáva právo na náhradu trov konania a právneho zastupovania.“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či napadnutým rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Co 109/2006-181 z 28. júna 2006 boli porušené sťažovateľmi označené základné práva a práva zaručené v ústave, dohovore a v dodatkovom protokole.

Na základe informácie uvedenej v sťažnosti, podľa ktorej sa sťažovatelia využitím mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) proti napadnutému rozsudku krajského súdu domáhali ochrany nimi tvrdeného porušenia práv, ústavný súd zistil, že o dovolaní sťažovateľov rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 24/2007 z 29. apríla 2008, ktorým zamietol dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu v časti, v ktorej krajský súd zmenil rozhodnutie okresného súdu (pozri bod A), a v časti, ktorou krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil, najvyšší súd dovolanie sťažovateľov odmietol (pozri bod B).

A. K porušeniu sťažovateľmi označených práv rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Co 109/2006-181 z 28. júna 2006 v časti, ktorou krajský súd zmenil rozhodnutie okresného súdu

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, ak je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd zistil, že napadnutý rozsudok krajského súdu v časti, ktorou krajský súd zmenil rozhodnutie okresného súdu tak, že žalobu sťažovateľov zamietol aj vo vzťahu

k 1. bodu žalobného petitu, ktorým sa sťažovatelia domáhali rozhodnutia, že konfiškačné rozhodnutie vydané konfiškačnou komisiou č. 376/114-48-konf. zo 16. marca 1948 na meno starej matky sťažovateľov je nulitným právnym aktom, už vecne preskúmal v rámci dovolacieho konania najvyšší súd. Najvyšší súd po zistení, že proti tejto časti rozsudku krajského súdu je dovolanie prípustné a že ho podala včas oprávnená osoba, dospel k záveru, že v tejto časti „... *dovolanie nie je dôvodné*“, preto dovolanie sťažovateľov v tejto časti zamietol.

Keďže právomoc všeobecného súdu (najvyššieho súdu) v danej veci vylúčila právomoc ústavného súdu, bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov vo vzťahu k zmeňujúcej časti napadnutého rozsudku krajského súdu, už po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd navyše podotýka, že v prípade pretrvávajúcej nespokojnosti sťažovateľov aj s rozhodnutím najvyššieho súdu týkajúceho sa posúdenia zmeňujúcej časti napadnutého rozsudku krajského súdu, majú sťažovatelia možnosť domáhať sa ochrany svojich práv po splnení zákonnom predpísaných podmienok osobitnou sťažnosťou proti tomuto rozsudku najvyššieho súdu, pretože jeho preskúmanie v tomto konaní nie je možné vzhľadom na viazanosť ústavného súdu petitom sťažnosti sťažovateľov (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ktorí sú v danom prípade navyše zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom.

B. K porušeniu sťažovateľmi označených práv rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Co 109/2006-181 z 28. júna 2006 v časti, ktorou krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu

Dôvod nedostatku právomoci však ústavný súd nemohol aplikovať vo vzťahu k tej časti napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 15 Co 109/2006 z 28. júna 2006, ktorou potvrdil rozsudok okresného súdu, pretože proti tejto časti rozsudku krajského súdu najvyšší súd dovolanie sťažovateľov odmietol s odôvodnením, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, preto sa najvyšší súd v tejto časti ani „... *nezaoberal napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti a námietok*

dovolateľov“. Vzhľadom na uvedené je nepochybne založená právomoc ústavného súdu na vecné preskúmanie napadnutého rozsudku krajského súdu v jeho potvrdzujúcej časti s ohľadom na skúmanie možného porušenia sťažovateľmi označených základných práv a práv zaručených v ústave, dohovore a v dodatkovom protokole.

Ústavný súd podotýka, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc mu spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či je, alebo nie je v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Z odôvodnenia preskúmvanej časti napádaného rozsudku, ktorou krajský súd potvrdil zamietajúce rozhodnutie okresného súdu v smere, že konfiškačné rozhodnutie vydané konfiškačnou komisiou č. 376/114-48-konf. zo 16. marca 1948 na meno matky sťažovateľov je nulitným právnym aktom, vyplýva:

„Podľa ustanovenia § 80 písm. c) O. s. p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Návrhom možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Navrhovateľa zaťažuje dôkazné bremeno, spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Tento je spravidla daný v prípade, keď sa nemožno domáhať priamo plnenia a ak právne postavenie navrhovateľa by bez takéhoto určenia bolo neisté. Žaloba, domáhajúca sa určenia podľa § 80 písm. c) O. s. p., nemôže byť spravidla opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti podľa § 80 písm. b) O. s. p. Podľa tohto ustanovenia návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva.

V prípade možnosti žalovať priamo splnenie povinnosti treba považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá spornosť nerieši a neodstraňuje.

Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti určovacej žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že navrhovateľ v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov, vytvorí sa pevný základ pre právne vzťahy účastníkov sporu a predíde sa žalobe na plnenie.

Navrhovatelia danosť naliehavého právneho záujmu na určení ničotnosti správneho aktu - konfiškačného rozhodnutia odôvodnili tým, že bez takéhoto určenia súdom je ohrozené a nerealizovateľné ich vlastnícke právo, resp. právo na dedenie a bez tohto určenia právne postavenie navrhovateľov by sa stalo neistým. V konaní uviedli, že ich úmyslom je domáhať sa vydania ich majetku, nachádzajúceho sa v kat. území O.

Odvolačný súd v súdnej veci dospel k záveru, že navrhovaným určením neúčinnosti konfiškačného rozhodnutia, vydaného Konfiškačnou komisiou v Lučenci dňa 16. 03. 1948 pod č. 376/114/48-konf. ... na meno E. H. rod. A., ani určením, že vlastnícke právo k pozostalosti po neb. R. H. C. štát nikdy platne nenadobudol, by sa právne postavenie navrhovateľov nezlepšilo, ani sa uspokojivo neodstránila ich neistota v danom právnom vzťahu. Táto by pretrvávala i naďalej a nevylučovala by ďalšie konanie o vlastníctvo sporných nehnuteľností, ktorých vydania sa navrhovatelia chcú domáhať. Navrhovatelia teda nemajú naliehavý právny záujem na žalobe v znení, ako ju podali na okresnom súde. V prípade podania žaloby o splnenie povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva, by súd mohol prejudiciálne vyriešiť otázku ničotnosti, nulity správneho rozhodnutia, o tejto skutočnosti však nie je možné rozhodnúť samostatným rozhodnutím bez podania žaloby o plnenie. Pokiaľ by aj navrhovatelia boli mali daný naliehavý právny záujem na určení ničotnosti konfiškačného rozhodnutia, platnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola riešená a vyriešená otázka jednak nulitnosti správnych aktov a jednak otázka, kedy sú všeobecné súdy oprávnené mimo rámec správneho súdnictva preskúmavať správne akty.

Nulitné sú také rozhodnutia, ktoré boli vydané takými správnymi orgánmi, na vydanie ktorých nebol konkrétny správny orgán absolútne vybavený právomocou a na ktoré sa pozerá, ako keby nikdy neboli vydané, tzv. paakty. Len takéto rozhodnutie je všeobecný súd oprávnený preskúmať mimo rámca správneho súdnictva. Preskúmať teda môže správne akty zásadne len so zreteľom k tomu, či sa jedná o akty nulitné, t. j. také vady, ktoré

sú tak závažné, že sa neuplatňuje prezumpcia ich správnosti. U ostatných platí prezumpcia ich správnosti. Tá skutočnosť, že rozhodnutie Konfiškačnej komisie bolo vydané voči osobe, ktorá v čase jeho vydania už bola nebohá, alebo voči osobe, ktorá platne dedičstvo nenadobudla (išlo o tzv. hereditas iacens - ležiacu pozostalosť), prípadne ani tá skutočnosť, že rozhodnutie konfiškačnej komisie nebolo riadne procesné osobe, ktorej sa konfiškačné rozhodnutie týka, doručené, nemajú za následok ničotnosť, nulitu konfiškačného rozhodnutia, i keď ide o nezákonný akt. Okresný súd ako všeobecný súd by teda nebol oprávnený na preskúmanie navrhovateľmi tvrdených skutočností.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej okresný súd návrhu vyhovel, zmenil a návrh zamietol, a v časti, v ktorej návrh okresný súd zamietol ako vecne správny, potvrdil.“

Z citovanej časti napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že dôvodom, pre ktorý krajský súd potvrdil zamietajúce rozhodnutie okresného súdu vo vzťahu k určovaciemu petitu žaloby, ktorým sa sťažovatelia domáhali vyslovenia, že konfiškačné rozhodnutie vydané na meno ich matky je nulitným právnym aktom, a určenia, že štát nikdy nemohol nadobudnúť vlastnícke právo ku konfiškovaným nehnuteľnostiam, bolo nepreukázanie naliehavého právneho záujmu sťažovateľov na tejto určovacej žalobe v zmysle požiadavky § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V napadnutom rozsudku sa tak krajský súd nezaoberal vecným skúmaním sťažovateľmi označených väd konfiškačného rozhodnutia, ale iba skúmal procesné podmienky prípustnosti určovacej žaloby v znení, ako ju podali sťažovatelia, pričom súčasne krajský súd dal v napadnutom rozsudku sťažovateľom návod, kedy by prichádzalo do úvahy, aby sa všeobecné súdy mimo správneho súdnictva zaoberali skúmaním týchto väd konfiškačného rozhodnutia, a to pri podaní žaloby o plnenie podľa § 80 písm. b) OSP.

V tejto súvislosti krajský súd v napadnutom rozsudku konkrétne uviedol: „*V prípade podania žaloby o splnenie povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva, by súd mohol prejudiciálne vyriešiť otázku ničotnosti, nulity správneho rozhodnutia, o tejto skutočnosti však nie je možné rozhodnúť samostatným rozhodnutím bez podania žaloby o plnenie.*“

Vzhľadom na uvedené sa odôvodneniu právneho názoru krajského súdu v napadnutej časti rozsudku sp. zn. 15 Co 109/2006 z 28. júna 2006 nedá vyčítať svojvoľnosť. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa táto natol'ko odchyľila od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprela ich účel a význam. V danom prípade aplikácia a výklad ustanovenia § 80 písm. c) OSP nie je popretím jeho zmyslu. Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu je v skúmanej časti riadne odôvodnený, nie je arbitrárny, a teda je z ústavného hľadiska plne akceptovateľný.

Ústavný súd v tejto spojitosti zdôrazňuje, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie všeobecného súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že skutkové a právne závery všeobecných súdov nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 78/05).

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľov poukazujúcou podľa ich tvrdenia na judikatúru najvyššieho súdu vo veciach s ich vecou totožnými ústavný súd konštatuje, že v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Cdo 21/2000 a sp. zn. 5 Cdo 110/2000 najvyšší súd konal o žalobách o plnenie, a nie o určovacích žalobách. Pokiaľ ide o sťažovateľmi označené rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. M Cdo 58/2001, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na to, že toto rozhodnutie pojednáva o rozsahu oprávnenia všeobecných súdov preskúmať mimo správneho súdnictva správne akty, jeho argumentačné uplatnenie by prichádzalo do úvahy v konaní o žalobe o plnenie, na podanie ktorej krajský súd sťažovateľov nepriamo odkázal. Avšak vzhľadom na to, že v preskúmanom konaní sa krajský súd zaoberal iba skúmaním podmienok podania určovacej žaloby, ako aj vzhľadom na podmieňujúci charakter („Pokiaľ by aj navrhovatelia boli mali daný naliehavý právny

záujem....“) jeho vyjadrení o rozsahu oprávnenia všeobecných súdov skúmať mimo správneho súdnictva nulitnosť správnych aktov, treba tieto vyjadrenia krajského súdu považovať iba za vyjadrenia nad rámec predmetu jeho skúmania v napadnutom konaní.

Uvedené závery boli podkladom na rozhodnutie ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti smerujúcej proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku krajského súdu sp. zn. 15 Co 109/2006 z 28. júna 2006 odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovatelia v sťažnosti namietali, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo porušené aj ich základné právo na inú súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 2 ústavy. Avšak tento článok ústavy sa vzťahuje na porušenie práv rozhodnutím orgánu verejnej správy, nie všeobecnými súdmi. Pričom všeobecné súdy nie sú orgánmi verejnej správy (napr. III. ÚS 106/05). Vzhľadom na nezistenie príčinnej súvislosti medzi označeným článkom ústavy a napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 44/08).

Pretože sťažovatelia namietali porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu len z dôvodu svojvoľnosti a arbitrárnosti záverov napadnutého rozsudku krajského súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené závery, ako aj vzhľadom na to, že

krajský súd, ktorý iba v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmaval rozhodnutie okresného súdu, v danom prípade nemôže byť primárnym porušovateľom označených práv, nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedenými článkami ústavy a dodatkového protokolu, ktoré mali byť podľa sťažovateľov tiež porušené. Preto sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu a o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trov konania je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľov (§ 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa ich sťažovatelia domáhali, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2008